

TALOUSARVIO

2020

Sisällysluettelo

1.	TALOUSARVIOTA JA TOIMINTASUUNNITELMAA KOSKEVAT PERUSTIEDOT	3
1.1	Talousarviota ja taloussuunnitelmaa koskevat säännökset	3
1.2	VISIO Ihmiseltä ihmiselle – asiakkaalle ammattitaidolla	3
1.2.1	Missio/toiminta-ajatus	4
1.2.2	Toimintaa ohjaavat arvot	4
1.2.3	Strategiset päämäärät	4
1.2.4	Hyvän johtamisen lähtökohdat	4
2.	TALOUSARVION JA TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET JA PERUSTELUT	5
2.1	Tiivistelmä.....	5
2.2	Suunnitteluperusteet.....	6
2.3	Tuloksen muodostuminen.....	6
2.4	Irtaimisto- ja investointihankinnat ja investointien rahoitus	7
2.5	Talousarvion sitovuus	7
2.6	Talousarvion täytäntöönpano	7
2.7	Toiminnan arviointi.....	7
3.	KÄYTTÖTALOUS	8
3.1	Tulosalueiden tavoitteet ja talousarvio	8
3.1.1	Hallinto- ja tukipalveluiden tulosalue	8
3.1.2	Sosiaalipalvelujen tulosalue	10
3.1.4	Terveyspalvelujen tulosalue	18
3.2	Henkilöstö.....	22
3.3	Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa	24
3.3.1	Yhdistelmä käyttötalouden meno- ja tuloarvioista	24
3.3.2	Tuloslaskelma	26
4.	INVESTOINTIOSA.....	27
5.	KUNTIEN RAHOITUSOSUUDET.....	28
6.	TALOUS- JA RAHOITUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2020 - 2022.....	29
7.	TALOUSARVION LIITE.....	31

1. TALOUSARVIOTA JA TOIMINTASUUNNITELMAA KOSKEVAT PERUSTIEDOT

1.1 Talousarviota ja taloussuunnitelmaa koskevat säännökset

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuuston ja kunnan muiden toimielinten on talousarviossa ja -suunnitelmassa sekä niihin perustuissa käyttösuunnitelmissa ja erillisbudjeteissa hyväksyttävä toimintaa ja taloutta koskeva tavoitteet. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymän talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi (Kuntalaki 110 § 1 mom.). Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Kuntayhtymän talousarvion tulee sisältää käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (Kuntalaki 110 § 4 momentti).

Kuntalain 110 § 2 momentin mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvioon tulee ottaa toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrät ja tulorahotukset sekä siinä tulee osoittaa, miten rahoitustarve tulo-rahoituksen lisäksi muutoin katetaan.

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvion muutoksista päättää valtuusto. Määrärahojen riittävyys ja tavoitteiden realistisuus tulee huomioida talousarviota laadittaessa kiinteässä yhteistyössä omistajakuntien kanssa. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset asetettujen tavoitteiden mukaisten kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen perussopimuksen 6 § mukaan jäsenkuntien kunnanvaltuustot hyväksyvät kuntakohtaiset rahoitussopimukset ja kuntayhtymän talousarvion tulosalueittain ja taloussuunnitelman, jotka ovat kussakin jäsenkunnassa osa kuntalain 110 §:n mukaista suunnittelumenettelyä. Taloussuunnitelmat vahvistetaan jäsenkunnissa keskenään yhtäpitävin päätöksin (Perussopimus 14 §). Myös talousarvioon talousarviovuoden aikana tehtävät muutokset hyväksyvät jäsenkuntien valtuustot.

Perussopimuksen 14 §:n mukaan kuntayhtymän talouden mitoituksen lähtökohdaksi ovat kuntien rahoitussopimukset. Palvelutuotannon sisältö ja sen kehitys muodostavat perusturvan toimintasuunnitelman. Kuntakohtaisten rahoitussopimusten yhteenlasketusta määrästä muodostuu kuntayhtymän talousarvioon kuntien maksuosuuksien kokonaismäärä. Kuntayhtymän talousarvio on tasapainotettava tästä lähtökohdasta.

Kuntayhtymän talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun yhteydessä kuntayhtymän tulee käydä jäsenkuntien kanssa neuvottelut perusturvan järjestämisestä ja rahoitussopimuksista. Kuntayhtymän on tehtävä alustava ehdotus jäsenkuntien rahoitussopimuksista ja talousarviosta 20.9. mennessä ja toimitettava ne jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi 15.10. mennessä. Vuoden 2020 talousarvion osalta jäsenkunnilta on saatu lupa toimittaa yhtymähallituksen hyväksymä talousarvio jäsenkunnille 31.10. mennessä.

Kuntayhtymän suoritehinnoittelun perustana on omakustannushinta, joka sisältää suoritteen tuottamisesta aiheutuneet välittömät kustannukset, hallinnon yleiskustannukset ja pääomakustannukset. Jäsenkuntia laskutetaan todellisiin kustannuksiin perustuen yhdenmukaisin hinnoin (Perussopimus 15 §).

1.2 VISIO Ihmiseltä ihmiselle – asiakkaalle ammattitaidolla

Kuntayhtymän visio korostaa jokaiseen asiakastapaamiseen sisältyvän henkilökohtaisen vuorovaikutuksen merkitystä ammattitaidon ja osaamisen lisäksi.

1.2.1 Missio/toiminta-ajatus

Tarjoamme Etelä-Pohjanmaan pohjoisen alueen parhaat sosiaali- ja terveystalvelut sekä parhaat osaajat.

1.2.2 Toimintaa ohjaavat arvot

- **ASIAKAS ENSIN**
 - Kaikessa toiminnassa ja palveluissa teemme parhaamme tarjotaksemme asiakkaalle parasta palvelua.
 - Asiakas otetaan mukaan häntä koskevaan päätöksentekoon.
 - Organisaatiossa toimitaan oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti kaikkia kuntayhtymän asiakkaita kohtaan.
- **LUOTTAMUKSEN ARVOINEN**
 - Olemme asiakkaalle luottamuksen arvoinen.
 - Työnantajana olemme luotettava, hyvä työnantaja.
- **TYÖNTEKIJÄÄ ARVOSTAVA**
 - Työnantajana tarjoamme Etelä-Pohjanmaan parhaan sosiaali- ja terveysalan työpaikan.
 - Huolehdimme työntekijöiden työhyvinvoinnista.

1.2.3 Strategiset päämäärät

1. Asiakslähtöiset, vaikuttavat ja laadukkaat palvelut
2. Osaava, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö
3. Uudistuva ja innovatiivinen edelläkävijä

1.2.4 Hyvän johtamisen lähtökohdat

- yhteinen missio, visio, arvot ja toimintaperiaatteet
- realistiset ja mahdollisimman yksimielisesti sovitut tavoitteet
- oikeudenmukainen ja realistinen tulosten arviointi
- vastuullinen johtaminen
- työyhteisötaidot – sitoutuminen, osallistuminen ja vastuu
- toimiva organisaatio ja johtamisjärjestelmä
- avoin, monisuuntainen vuorovaikutus ja tiedottaminen

2. TALOUSARVION JA TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET JA PERUSTELUT

2.1 Tiivistelmä

Vuoden 2019 aikana Kuntayhtymän toimintaa on sopeutettu kahden jäsenkunnan malliin siten, että kaikkia toimintoja on tarkasteltu kriittisesti. Keväällä käytiin perusteellinen yhteistoimintalain mukainen neuvottelukierros, jossa yritettiin löytää Lappajärven kustannusosuutta vastanneet säästöt toiminnasta, mutta tässä tavoitteessa onnistuttiin vain osittain. Tämän ja palvelutarpeen kasvun takia vuoden 2019 ennuste oman toiminnan osalta on 1,5 miljoonaa euroa ja erikoissairaanhoidossa 2,4 miljoonaa euroa huonompi kuin vuoden 2019 talousarvio.

Kevään 2019 eduskuntavaalien jälkeen muodostettu uusi hallitus linjasi, että sosiaali- ja terveyspalvelut tullaan rakentamaan kaatuneen maakuntauudistuksen pohjana olleen 18 maakunnan mallin mukaan. Samalla hallitus linjasi, että minimi hoitajamitoitus tehostetussa palveluasumisessa tullaan säätämään lakiin 0,7 kertoimen suuruiseksi. Uuden hallituksen toimenpideohjelmaan sisältyy myös ajatus hoitoon pääsyn helpottamisesta siten, että 7 päivän hoitoon pääsyn aikaraja toteutuisi. Hallitus on arvioinut, että tämän tavoitteen saavuttaminen vaatisi noin tuhannen lääkärin palkkaamista terveyskeskuksiin. Käytännössä näiden tavoitteiden toteuttaminen tämän hallituskauden aikana tulee olemaan haastavaa. Hallitusohjelmaan sisältyi myös kirjaus pääkaupunkiseudun erillisestä Sote-ratkaisusta, josta ei vielä ole käytössä yksityiskohtaisempia tietoja. Tällä hetkellä näyttää siltä, että Kuntayhtymä Kaksineuvoinen tulee järjestämään jäsenkuntiensa sosiaali- ja terveyspalvelut ainakin vuosina 2020 ja 2021.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen hanke uuden hyvinvointiaseman rakentamiseksi Kauhavalle on saanut kaikkien päätöksentekielimien hyväksynnän ja etenee toteuttamisvaiheeseen. Tavoitteena on rakentamisen aloittaminen viimeistään syksyllä 2020. Hankkeen valmistelu ja läpivienti tulee vaatimaan suurta työpanosta Kuntayhtymän henkilöstöltä vuosien 2020 ja 2021 aikana.

Terveyspalvelujen tulosalueella jatketaan kehitystyötä asiakaslähtöisten, vaikuttavien ja laadukkaiden palvelujen vahvistamiseksi. Avopalveluiden tavoitteena on jo vuoden 2020 aikana vastata hallituksen linjaukseen 7 päivän hoitoon pääsystä. Osastohoidon osalta kehitetään ja vahvistetaan edelleen kotisairaalamintaa, joka sujuvoittaa osaston prosesseja ja vähentää kuormitusta osastolla. Osaston prosesseissa kehitetään kuntoutustoimintaa. Talouteen vaikuttavana uudistuksena otetaan käyttöön hoitajavastanottojen asiakasmaksut.

Ikäihmisten palvelujen palvelurakenteen muutoksia jatketaan siten, että tehostetun palveluasumisen tarvemäärää arvioidaan väestöennusteen ja -tarpeen mukaan. Palvelurakenteen kehittämisessä painopisteenä on kotihoidon vahvistaminen omaishoidon tukimuotoja lisäämällä ja ennaltaehkäiseviä palvelumuotoja kehittämällä. Kotona asumista tuetaan vuoro- ja arviointijaksojen avulla Ylihärän ja Evijärven osastoilla ja lisäksi omaishoitajien jaksamisen edistämiseen on kohdennettu yksi lähihoitajan toimi. Kotihoidon lisäntyvien asiakasmäärien ja palvelutarpeiden takia prosesseja tullaan uudistamaan siten, että reittisuunnittelu keskitetään ja otetaan käyttöön itseohjautuvat tiimit. Lisäksi on suunniteltu lisäresursseiksi viiden lähihoitajan pooli, jota tullaan käyttämään kuormitushuippujen tasaajana.

Sosiaalipalveluissa painopistettä pyritään siirtämään ennaltaehkäiseviin palveluihin. Toiminnan lähtökohdana ovat hyvinvointia tukevat ja oikea-aikaiset varhaisen tuen palvelut sekä tarpeenmukaiset kuntouttavat ja intensiivisen tuen palvelut. Henkilöstöresurssin sijoittelussa sekä rekrytoinnissa pyritään turvaamaan riittävä ja oikea-aikainen resurssi asiakkaiden palvelutarpeen arviointiin sekä asiakkaiden tukitoimien ja palveluiden räätälöintiin ja järjestämiseen. Monialainen ja riittävän kattava palvelutarpeen arviointi sekä tarvittavien tukitoimien muotoilu ja niiden seuranta ovat avainasemassa ostopalveluiden kasvun hillinnässä.

Huomion kiinnittämistä henkilöstön työhyvinvointiin jatketaan, koska sairauspoissaolot ovat korkealla tasolla. Työterveyshuolto on kokonaisuudessaan siirretty Härmämedi Oy:n hoidettavaksi ja yhteistyötä heidän kanssaan tiivistetään entisestään. Tämän vuoden lopulla käynnistetään työhyvinvointiin keskittyvä TASKU – hanke (Töissä asiat kunnossa), jonka tavoitteena on uudistaa kuntayhtymän työhyvinvoinnin johtamismalli yhdessä esimiesten ja henkilöstön kanssa.

Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat käydyissä neuvotteluissa ilmoittaneet tahtotilanaan, että vuoden 2020 talousarvion täytyy perustua realistisiin arvioihin palvelutuotannon kustannuksista. Palvelutarpeiden ja kustannusten kasvun takia Evijärven rahoitusosuus tulee nousemaan noin 1,9 prosenttia vuoden 2019 ennusteesta ja Kauhavan noin 2,1 prosenttia.

2.2 Suunnitteluperusteet

Suurimpana rakennemuutoksena vuoden 2020 talousarviossa vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna on työterveyshuoltotoiminnan siirtyminen Härmämedi Oy:n hoidettavaksi. Tämä vaikuttaa tuloslaskelmassa sekä tuottojen että kulujen alentumisena, mutta siirron vaikutus nettokuluihin on pieni.

Henkilöstökulut on budjetoitu arvioidun palvelutarpeen mukaisesti eikä mahdollisia henkilöstömitoitusten muutoksia ole otettu huomioon. Henkilöstökulujen on arvioitu nousevan vuoden 2020 aikana noin 2 %, mutta talven 2020 työehtosopimusneuvotteluista ennustetaan vaikeita ja korotusprosentti voi muodostua suuremmaksikin. Alan työvoimavaltaisuuden takia palkkakehityksen suuruus on talousarvion 2020 merkittävin riski. Eläkkeelle siirtymisen takia vapautuvia toimia tullaan tarkastelemaan kriittisesti ja toimet pyritään ensisijaisesti täyttämään sisäisin siirroin.

Erikoissairaanhoidon kulujen on talousarviossa 2020 arvioitu kasvavan noin 2,1 prosenttia, joka on hieman pienempi kuin sairaanhoitopiirin omaan budjettiinsa sisällyttämä 2,9 prosentin nettokulujen kasvu. Tavoitteena on omien erikoislääkäripalvelujen kehittämällä ja hoitoon pääsyn parantamisella hillitä erikoissairaanhoidon kustannusten kasvua.

Mahdolliset palkkojen korotukset tulevat siirtymään vuoden 2020 aikana myös ostopalvelujen hintoihin, joihin tulee kohdistumaan korotuspaine. Merkittäviin hinnankorotuksiin ei ole talousarvioehdotuksessa varaa ja toteutuessaan ne ovat riski talousarvion toteutumiselle.

Suoritekäyttö on talousarviossa arvioitu aiempien vuosien käytön sekä tiedossa olevien toiminnallisten muutosten perusteella. Asiakasmaksuissa lainsäädännön tarjoamat mahdollisuuden tarkistuksiin käytetään täysimääräisesti hyväksi.

Hallinto- ja henkilöstöpalveluiden vyörytykset on talousarviossa 2020 jaettu tehtäville erityispalveluista ja erikoissairaanhoidon lukuun ottamatta nettokulujen suhteessa.

2.3 Tuloksen muodostuminen

Talousarvion mukaiset toimintakulut ovat yhteensä 84 853 445 euroa, korko- ja muut rahoitustuotot 21 000 euroa ja muut rahoituskulut 1 000 euroa. Poistot ovat yhteensä 109 000 euroa.

Kulujen kattamiseksi toimintatuottoja kerätään 8 440 478 euroa ja 76 521 966 euroa katetaan jäsenkunnilta perittävillä palvelumaksuilla. Talousarvion mukainen vuosikate on 128 999 euroa ja tilikauden tulos osoittaa 19 999 euron ylijäämää.

2.4 Irtaimisto- ja investointihankinnat ja investointien rahoitus

Pienkaluston korvaushankintoihin on varattu käyttötalousmenoihin 150 512 euroa.

Vuodelle 2020 suunnitellut investoinnit tulevat pitkästä aikaa ylittämään poistotason noin 200 000 eurolla.

Suurimpina investointeina ovat Alahärmän uuden hyvinvointiaseman kalustaminen 120 000 euroa ja EP:n yhteisen potilastietojärjestelmän päivittäminen 95 000 euroa.

Vuosien 2021 ja 2022 suunnitelmaan ei ole sisällytetty rakennettavan Kauhavan uuden hyvinvointikeskuk- sen vaatimia investointeja.

2.5 Talousarvion sitovuus

Perussopimuksen mukaan jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät kuntayhtymän talousarvion ja taloussuunni- telman tulosalueittain sekä jäsenkuntien rahoitusosuudet ja investoinnit hankkeittain eriteltynä. Perussään- nön mukaan talousarviomuutokset tulee käsitellä samassa järjestyksessä kuin itse talousarviokin.

2.6 Talousarvion täytäntöönpano

Yhtymähallitus käsittelee kuntayhtymän talousarvion vuodelle 2020 sekä taloussuunnitelmat vuosille 2021 - 2022 kokouksessaan 12.11.2019. Jäsenkuntien valtuustot käsittelevät talousarvion joulukuussa 2019.

Talousarvion hyväksymisen jälkeen laaditaan tulosalue-, tulosityksikkö- sekä tehtäväkohtainen yksityiskohtai- sempi suunnitelma tavoitteiden toteuttamiseksi. Talousarvion toteutumisen seuraamista varten yksiköiden vastaaville toimitetaan tulosraportit. Tulosraportit ajetaan ajastetusti joka maanantaiaamu kirjanpidon sen- hetkisestä tilanteesta. Lisäksi kuukauden kaikkien vientien kirjaamisen jälkeen toimitetaan kuukauden tu- losraportit.

Talousarvion täytäntöönpanossa on noudatettava voimassa olevia virka- ja työehtosopimuksia sekä niitä sopimuksia, joita kuntayhtymä on toiminnan järjestämisestä tehnyt. Yhtymähallituksen, tulos- ja vastuualu- eiden esimiesten ja tulosityksiköjen esimiesten tehtävät ja toimivalta on talousarvion täytäntöönpanon ja henkilöstöasioiden suhteen määritelty hallintosäännössä.

Kaikissa hankinnoissa on noudatettava hankintalainsäädäntöä ja yhtymähallituksen vahvistamaa hankinta- ohjetta. Kuntayhtymä on mukana sairaanhoitopiirin hankintarenkaassa kaikkien tuoteryhmien osalta. Näi- den tuoteryhmien kaikki hankinnat tehdään hankintarenkaan päättämiltä toimittajilta.

2.7 Toiminnan arviointi

Toimintaa arvioidaan säännöllisellä raportoinnilla. Raportointi toteutetaan vuosikolmanneksittain siten, että ensimmäinen raportti ajalta 1.1. - 31.3. laaditaan toukokuun aikana, toinen ajalta 1.1. - 30.6. syyskuun aikana ja kolmas ajalta 1.1. - 30.9. marraskuun aikana. Koko toimintavuoden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteiden toteutumukset raportoidaan tilinpäätöksen jälkeen toimintakertomuksessa.

Kolmannesvuosiraportoinnin lisäksi yhtymähallitukselle ja jäsenkunnille lähetetään ajankohtainen lyhyt talousarvion toteutumaraportti. Tulosalueille, tulosityksiköille ja kustannuspaikoille jaetaan reaaliaikainen talousarvion toteutumaraportti viikoittain sekä lisäksi kuukausiraportti vertailutietoineen aina kuukauden kirjanpidon valmistuttua. Tulosityksiköiden on seurattava toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisista jatkuvasti.

3. KÄYTTÖTALOUS

3.1 Tulosalueiden tavoitteet ja talousarvio

3.1.1 Hallinto- ja tukipalveluiden tulosalue

Toiminta-ajatus

Palveluprosessien varmistaminen ja sisäisten asiakkaiden toiminnan tukeminen.

Toiminnan kuvaus

Hallinto- ja tukipalvelujen tulosalueen tehtävä on kuntayhtymän hallinnosta ja palveluprosessien tukipalveluista vastaaminen. Tulosalueen tulosityksiköt ovat

- Hallinto- ja henkilöstöpalvelut
- Toimitilat
- Siivous ja vaatehuolto
- Materiaalipalvelut
- Ravitsemuspalvelut
- Hallinnon hankkeet

Hallinto- ja tukipalvelujen talousarvio (sitovuustaso)

HALLINTO-JA TUKIPALVELUT	TP 2018	TA 2019	Ennuste 2019	TA 2020 Esitys	Väh/Kasvu eur	Kasvu % Enn	Kasvu % TA2019
Oman toiminnan tuotot	616 792	416 819	420 000	417 120	-2 880	-0,7	0,1
Henkilöstökulut	3 567 798	2 223 796	3 150 000	2 648 407	-501 593	-15,9	19,1
Asiakaspalvelut	0	0	0	0	0		
Palvelujen ostot	1 810 820	1 811 995	1 450 000	1 585 937	135 937	9,4	-12,5
Aineet ja tarvikkeet	926 160	708 187	700 000	663 662	-36 338	-5,2	-6,3
Avustukset	400	0	0	0	0		
Muut toimintakulut	685 140	455 793	430 000	433 097	3 097	0,7	-5,0
Oman toiminnan kulut yhteensä	6 990 318	5 199 771	5 730 000	5 331 103	-398 897	-7,0	2,5
OMAN TOIMINNAN KATE	-6 373 526	-4 782 952	-5 310 000	-4 913 983	396 017	-7,5	2,7
erityispalvelut			0		0		
Toimintakulut yhteensä	6 990 318	5 199 771	5 730 000	5 331 103	-398 897	-7,0	2,5
Osuus yhteisistä kust.+poistot	180 744	59 299	59 299	32 800	-26 499		
Nettokulut	6 554 270	4 842 251	5 369 299	4 946 783	-422 516	-7,9	2,2

Hallinto- ja tukipalvelut palvelevat muita toimintoja ja nettokustannukset jaetaan toiminnoille joko kulujen tai arvioidun käytön mukaisessa suhteessa. Henkilöstökulujen lasku vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna johtuu budjettitekniikasta. Arvioidut sairausvakuutuskorvaukset (0,5 m€) on sisällytetty hallintoon talousarviossa, kun ne toteutumassa kirjautuvat henkilöiden kustannuspaikoille.

Hallinto- ja henkilöstöpalvelujen tavoitteet

Henkilöstön työhyvinvointiin ja esimiestyön laatuun panostamista jatketaan siten, että sairauspoissaolojen määrä saadaan alenemaan lähemmäksi tavoitteena olevaa 15 kalenteripäivän tasoa.

Viestintä

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen viestintästrategian tavoitteena on parantaa sekä ulkoista että sisäistä viestintää. Pyrimme viemään ulospäin positiivista kuvaa Kaksineuvoisen toiminnasta, sisäisessä viestinnässä taas keskitymme avoimuuteen.

Tietohallinto

Vuoden 2020 tavoitteista tärkein on saattaa loppuun terveydenhuollon järjestelmän Effican päivityksen seuraavaan Effica Lifecare versioon, joka mahdollistaa tiedon paremman integraation. Lisäksi meneillään on useita muita pienempiä maakunnan yhteisiä tietojärjestelmähankkeita, joissa Kaksineuvoisen henkilöt ovat mukana.

Tukipalvelut

Kiinteistöhuolto, siivous, väline- ja vaatehuolto sekä ravitsemushuolto kuuluvat tukipalvelujen tulosalueeseen.

Keskitetyn siivouksen tavoitteena on tuottaa tehokkaasti palvelua Kuntayhtymä Kaksineuvoisen eri toimipisteissä. Vuonna 2020 jatketaan tehostetun palveluasumisen ostopalveluina ostettujen siivouspalveluiden omaksi toiminnaksi ottamista. Oma toimintana toteutettu siivoustoiminta takaa laadullisesti paremman siivoustoiminnan, joka on osa hoivan prosessia. Keskusvarastotoiminnan, välinehuollon, vaatehuollon ja pesulapalvelujen keskittämisellä varmistetaan tasalaatuisten palvelujen saaminen kustannustehokkaasti koko alueelle.

Tavoite/Kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2019	Tavoitetaso/Mittari
Siivoustyön toteutus yhteneväisten kriteerien mukaisesti	Ostopalveluista luovutaan Vastuualueet ja osaaminen vastaa tarvetta	Yhteneväiset mitoituskriteerit palveluyksiköissä Henkilöstön joustava siirtyminen pisteestä toiseen työpäivän aikana
Vaatehuolto ja pesulapalvelutoiminta vastaavat tarvetta	Tekstiilikierto sujuvaa, ei varastointia	Pesulakustannusten vähentyminen

	Pesulakustannusten tasapuolinen jakaantuminen yksiköiden koon mukaisesti Tilauskäytäntöjen yksinkertaistaminen	Tilausten toimitus kohteeseen 1-3 päivän sisällä
--	---	--

Ravitsemuspalvelut ovat osa tukipalvelujen tulosaluetta. Ravitsemuspalvelujen tavoitteena on tuottaa ravitsemussuositusten mukaiset ja maukkaat ravintohuollon palvelut. Ravitsemuspalveluiden kokonaisuudesta vastaa yksi esimies, mikä mahdollistaa toiminnan tarkastelun ja kehittämisen yhteneväisesti.

Tavoite/Kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2019	Tavoitetaso/Mittari
Ravitsemussuosituksen mukaiset ateriat ja aikataulut	Yhteiset ruokalistat	Ruokalistojen läpikäynti vuosittain
Ravitsemuspalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti	Yhteneväiset toimintakäytännöt Kauhavan ja Evijärven keittiöillä	Toteutuneet elintarvikekustannukset/ateria Henkilöstöresurssi vastaa ateriamääriä

3.1.2 Sosiaalipalvelujen tulosalue

Sosiaalipalvelut vastaavat pääsääntöisesti lakisääteisten sosiaalihuollon palvelujen järjestämisestä lapsiperheille, työikäisille ja erityisryhmille tukien heidän hyvinvointiaan. Sosiaalipalveluihin kuuluvat sosiaalityö, sosiaaliohjaus, toimeentulotukipalvelu, lastensuojelu, perheoikeudelliset palvelut, kasvatus- ja perheneuvonta, vammaispalvelut, kehitysvammahuolto sekä erityisryhmien asumis- ja päivätoimintapalvelut. Lisäksi sosiaalipalvelut huolehtivat työllistymisen tuesta ja kuntouttavasta työtoiminnasta.

Yhteiset tavoitteet

Toiminnan lähtökohtana ovat hyvinvointia tukevat ja oikea-aikaiset varhaisen tuen palvelut sekä tarpeenmukaiset kuntouttavat ja intensiivisen tuen palvelut.

Sosiaalipalveluissa asiakaskohtainen palveluprosessi toteutetaan tietyn prosessin mukaisesti kaikissa asiakkuuksissa. Asian vireilletuloa seuraa aina palvelutarpeen arviointi, jossa tarkastellaan monialaisesti asiakkaan mahdollista tuen ja palvelujen tarvetta ja ohjataan asiakasta oikeanlaisen tuen piiriin. Palvelutarpeen arvioinnin jälkeen voidaan päätyä siihen, että asiakkaalla on muiden palvelujen lisäksi tarve myös sosiaalipalveluihin. Sosiaalipalveluissa palvelutarpeen arviointia seuraa asiakkuuden suunnittelu sekä palvelujen järjestäminen asiakassuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. Sosiaalipalveluiden myöntämisestä tehdään aina lisäksi asiakaskohtainen päätös. Tätä seuraa palvelun toteutus, johon kuuluu olennaisena osana myös seuranta ja arviointi.

Sosiaalipalvelujen talousarvio (sitovuustaso)

SOSIAALIPALVELUT	TP 2018	TA 2019	Ennuste 2019	TA 2020	Väh/Kasvu	Kasvu	Kasvu
				Esitys	eur	% Enn	% TA2019
Oman toiminnan tuotot	1 130 470	850 326	850 000	844 561	-5 439	-0,6	-0,7
Henkilöstökulut	5 698 783	4 765 938	5 024 291	5 395 865	371 574	7,4	13,2
Asiakaspalvelut	6 492 770	6 704 628	6 775 000	6 642 141	-132 859	-2,0	-0,9
Palvelujen ostot	1 466 492	1 170 775	1 310 000	1 240 036	-69 964	-5,3	5,9
Aineet ja tarvikkeet	198 454	165 460	130 000	164 403	34 403	26,5	-0,6
Avustukset	1 973 834	1 726 726	1 650 000	1 712 341	62 341	3,8	-0,8
Muut toimintakulut	615 726	559 991	530 000	549 054	19 054	3,6	-2,0
Oman toiminnan kulut yhteensä	16 446 059	15 093 518	15 419 291	15 703 840	284 549	1,8	4,0
OMAN TOIMINNAN KATE	-15 315 589	-14 243 192	-14 569 291	-14 859 279	-289 988	2,0	4,3
Erikoissairaanhoido ja erityispalvelut	1 437 850	1 154 633	1 268 000	1 379 350	111 350	8,8	19,5
Toimintakulut yhteensä	17 883 909	16 248 151	16 687 291	17 083 190	395 899	2,4	5,1
Osuus yhteisistä kust.+poistot	1 165 638	797 842	911 858	1 010 580	98 722	10,8	26,7
Nettokulut	17 919 077	16 195 667	16 749 149	17 249 209	500 060	3,0	6,5

Henkilöstöresurssin sijoittelussa sekä rekrytoinnissa pyritään turvaamaan riittävä ja oikea-aikainen resurssi asiakkaiden palvelutarpeen arviointiin sekä asiakkaiden tukitoimien ja palveluiden räätälöintiin ja järjestämiseen. Monialainen ja riittävän kattava palvelutarpeen arviointi sekä tarvittavien tukitoimien muotoilu ja niiden seuranta ovat avainasemassa ostopalveluiden kasvun hillinnässä.

Pitkään jatkunut sosiaalityöntekijöiden rekrytointihaaste erityisesti lasten ja perheiden palveluissa on keskeisessä roolissa ostopalveluiden kasvun hillinnässä. Vuodelle 2020 on budjetoitu lasten ja perheiden palveluihin kaksi uutta sosiaalityöntekijän virkaa sekä määrärahat kahden määräaikaisen sosiaaliohjaajan viran vakinaistamiselle. Näin toimimalla on mahdollista vaikuttaa kasvussa oleviin lastensuojelun ostopalveluihin. Keskeistä on riittävän kattava ja oikea-aikainen tuen tarpeen arviointi sekä oikein kohdenneet avohuollon tukitoimet perheen omaan kotiin toteutettuina. Lasten ja perheiden palveluissa näkyvä merkittävä kustannusten nousu lastensuojelun sosiaali- ja perhetyössä vertailtaessa vuoden 2019 ennustetta ja vuoden 2020 talousarviota selittyy vuodelle 2020 varattujen uusien virkojen lisäksi sillä, että lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden virkoja on ollut yhtäjaksoisesti täyttämättä useampia vuodesta 2017 alkaen. Tämä näkyy toteutumisissa henkilöstökulujen osalta.

Etelä-Pohjanmaan sosiaali- ja kriisipäivystyksen asianmukainen järjestäminen edellyttää, että päivystävässä yksikössä on oltava riittävä henkilöstömitoitus sekä osaaminen, jotta palvelun laatu ja asiakasturvallisuus toteutuvat. Kuntayhtymä on mukana maakunnallisessa sosiaali- ja kriisipäivystyksessä ja siinä tehty välttämättömän lisäresurssointi lisää ostopalvelujen kustannuksia lastensuojelun sosiaali- ja perhetyössä. Kuntayhtymässä on tehty linjaus, jonka mukaan sosiaali- ja kriisipäivystyksestä tulevat kustannukset keskitetään lastensuojelun sosiaali- ja perhetyöhön, vaikka toimintamuoto sinällään palvelee asiakaskuntaa laajasti yli tulosaluerajojen.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa samoin kuin vammaisten asumispalveluissa on selkeää asiakaspainetta, joihin ei omalla toiminnalla kyetä riittävässä määrin vastaamaan. Omien asumispalveluyksiköiden rinnalla on turvauduttava ostopalveluihin, mikä näkyy ostopalveluiden kasvuna. Vuodelle 2020 on sosiaalipalveluihin budjetoitu vammaispalveluihin yhden määräaikaisen sosiaaliohjaajan työpanos, joka nähdään välttämättömänä kasvaneen asiakaspaineen hallinnassa siten, että riittävällä työntekijäresurssilla on nykyistä paremmin mahdollista laadukkaaseen, oikea-aikaiseen palvelutarpeen arviointiin sekä asiakkaiden tukemiseen monipuolisesti räätälöidyillä palveluratkaisuilla riittävän varhaisessa vaiheessa. Työikäisten palveluihin on satsattu vakinaistamalla vuoden 2019 aikana aikuissosiaalityössä kehitetty ja vaikuttavaksi todettu sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli, jota toteutetaan yhden työntekijän työpanoksella.

Sosiaalipalvelujen nettokulut (kuntaosuudet) tehtävittäin

	TP2018	TA2019	ENN2019	TA2020	Muutos E19/TA20	Muutos %
200 Perheneuvola	318,7	297,2	367,8	389,7	21,9	5,9
210 Lastensuojelun sosiaali- ja perhetyö	1 169,3	1 386,8	1 148,5	1 526,8	378,3	32,9
216 Perhe- ja laitoshoido	2 287,0	2 048,0	2 678,0	2 491,2	- 186,8	- 7,0
220 Päihdepalvelut	118,6	119,5	57,3	92,7	35,3	61,7
225 Roihan Majakka	24,9	-	-	-	-	
230 Eskoo	1 437,8	1 154,6	1 268,0	1 379,4	111,4	8,8
237 Mt-kuntoutujien aspa	1 776,1	1 564,6	1 614,5	1 665,8	51,3	3,2
235 Vammaisten ja mielenterveyskunt. asur	4 399,6	3 875,4	3 979,4	3 837,1	- 142,3	- 3,6
240 Työ- ja päivätoiminta	1 339,8	1 274,7	1 136,3	1 291,6	155,3	13,7
250 Omaishoidontuki alle 65-v	348,9	308,9	333,3	327,8	- 5,6	- 1,7
260 Sosiaalityö ja muut tukitoimet	3 201,4	2 521,3	2 665,6	2 569,5	- 96,1	- 3,6
270 Toimeentuloturva	131,0	163,0	136,9	160,5	23,6	17,2
274 Sosiaalityö ja työhönkuntoutus	547,0	612,5	655,7	628,6	- 27,1	- 4,1
255 Työpajat	240,7	344,0	182,9	351,0	168,1	91,9
275 Työmarkkinatuki	578,2	525,0	525,0	537,7	12,7	2,4
Sosiaalipalvelut yhteensä						
Evijärvi	2 077,8	2 346,7	2 089,6	2 147,3	57,7	2,8
Kauhava	13 706,6	13 849,0	14 659,5	15 101,9	442,4	3,0
Lappajärvi	2 134,7	-	-	-	-	
Yhteensä	17 919,1	16 195,7	16 749,1	17 249,2	500,1	3,0

Lasten ja perheiden palvelut (sis. lapsiperheiden palvelut, lastensuojelu ja perheoikeudelliset palvelut)

Lasten ja perheiden palveluihin sisältyvät mm. lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu, perheoikeudelliset palvelut, kasvatus- ja perheneuvonta sekä perhetyön eri toimintamuodot.

Lasten ja perheiden palveluissa on vuoden 2019 aikana toteutettu organisaatiomuutos yhden tiimin eriyttämisestä kahteen; lapsiperheiden sosiaalityöhön ja lastensuojeluun. Tehty muutos on osoittautunut jo näin lyhyellä aikavälillä oikeaksi ratkaisuksi. Vuodelle 2020 painopisteenä on sosiaalityön henkilöstöressurssin vahvistamisella mahdollistaa aikaisempaa kokonaisvaltaisempi palvelutarpeen arviointi lapsiperheiden sosiaalityössä, mikä on avainasia perheiden oikeanlaisen ja oikea-aikaisen tuen saamiseksi. Keskeisenä toiminta-ajatuksena on edelleen tiivistää yhteistyötä Perhekeskus Kaislan muiden toimijatahojen kanssa siten, että palvelutarpeen arviointeihin otetaan tiiviisti mukaan muut lasten ja perheiden kanssa toimivat yhteistyötahot ja monialaisesti arvioiden räätälöidään jokaiselle asiakkaalle ja hänen perheelleen parhaiten sopivat palvelut.

Lastensuojelussa tavoitteena on kiinnittää erityistä huomiota lain edellyttämiin määräaikoihin ja niissä pysymiseen. Tässä keskeisenä onnistumisen edellytyksenä on onnistuminen sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa. Niin ikään lastensuojelussa pyritään vuoden 2019 aikana käyttöön otetun systeemisen toimintamallin avulla entistä enemmän tarkastelemaan lastensuojelun tukitoimien oikeaa kohdentumista, niiden vaikuttavuutta ja vastaavuutta palvelutarpeeseen nähden. Tällä toivotaan olevan pitkäjänteisen vaikutusta ostopalvelupaineen kasvun hillitsemisessä. Systeemisessä toimintamallissa keskeisenä osatekijänä oleva perheterapeuttisen näkökulman huomioiminen asiakastyössä on asia, jota halutaan painottaa myös tulevina vuosina. Tämän mahdollistajana on perheterapiaosaamisen vahvistaminen omassa tiimissä koulutuksen kautta.

Perhetyöllä on ollut keskeinen rooli lasten ja perheiden palveluissa tuen antajana kotiin päin. Tätä on haluttu vahvistaa entisestään siten, että perhetyön työntekijät ovat osallistuneet muun lasten ja perheiden palveluiden henkilöstön kanssa yhteiseen systeemisen toimintamallin koulutuskokonaisuuteen. Näin on

kyetty takaamaan saumaton jatkumo sosiaalityön ja perhetyön välillä. Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun eriytymisen myötä on nähty tarkoituksenmukaisena samankaltainen eriytyminen myös perhe-työssä ja tämä prosessi tullaan loppuunsaattamaan alkuvuodesta 2020.

HET- hyvä elämä tässä -suunnitelma vuosille 2019 - 2022 on päivitetty syksyllä 2019. Kyseessä on Evijärven ja Kauhavan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Suunnitelmaan on päivitetty alueen nykyinen palvelurakenne ja eri sektoreiden ja toimijoiden lapsille, nuorille ja perheille suunnatut palvelut. Tämä toimii pohjana myös sosiaalipalveluissa toteutettavien lasten ja perheiden palveluiden kehittämisessä.

Perhekeskuskehittäminen jatkuu kansallisen ohjauksen ja paikallisten tavoitteiden mukaisesti.

Tavoitteet ja mittarit:

Tavoite: Lastensuojelun systemisen toimintamallin monipuolinen hyödyntäminen ja perheterapeuttisen näkökulman sisäistäminen läpi lapsiperheiden palvelujen.

Mittari: Lastensuojeluasiakkaiden kanssa toteutetaan systemistä toimintamallia ja perheterapeutti on käytettävissä sekä lapsiperheiden sosiaalityön että lastensuojelun asiakkuuksissa.

Tavoite: Lainsäätäjän asettamissa määräajoissa pysyminen.

Mittari: Palvelutarpeen arviointien toteuttaminen kolmen kuukauden määräajan puitteissa. Lastensuojelun asiakassuunnitelmien tekeminen säännöllisesti.

Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja lastensuojelun asiakkaana olevan lapsen tapaamisten riittävä toteutuminen.

Työikäisten palvelut (sis. aikuissosiaalityö, päihdehuolto)

Työikäisten palveluihin sisältyvät mm. toimeentulotukipalvelu, sosiaalinen kuntoutus, työllistymisen tuki ja kuntouttava työtoiminta, päihdehuolto, mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta ja asumispalvelut.

Työikäisten palveluissa keskeisenä tavoitteena vuodelle 2020 on asetettu vuoden 2019 puolella aloitettu mielenterveyskuntoutujien asiakasprosessin kokonaistarkastelu ja sen osalta tehtävät mahdolliset rakenteelliset muutokset henkilöstön sijoittumisessa. Kyseisen asiakasryhmän osalta on asteittain siirrytty entistä vahvemmin samankaltaiseen asiakasprosessin toteutukseen kuin muiden sosiaalipalvelujen asiakasryhmien osalta. Tämä tarkoittaa sosiaalityön roolin vahvistamista asiakkaan kokonaistilanteen hallinnassa siten, että mielenterveyskuntoutujan asia tulee vireille aikuissosiaalityössä yhteydenotosta, jota seuraa palvelutarpeen arviointi sekä asiakassuunnitelman laadinta, jossa todetaan asiakkaan palvelujen tarve, erilaiset tukitoimet, vastuutahot ja asiakkaan tilanteen seuranta. Prosessi on sama sekä asiakkaan omaan kotiin tuotettujen palvelujen kohdalla että mahdollisten asumispalveluiden kohdalla. Osana tätä prosessia on mielenterveyskuntoutujien päivätoimintojen yhtenäistäminen kuntayhtymän alueella ja niiden aikaisempaa vahvempi linkittyminen osaksi muuta asiakasprosessia. Vuoden 2020 aikana on tarkoitus lisäksi tarkastella mahdollisia uusia tukimuotoja, joita kehittämällä painetta asumispalveluihin olisi mahdollista saada hillittyä.

Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin vakiinnuttaminen on niin ikään tavoitteena vuodelle 2020. Aikuissosiaalityössä kehitetyn Kuntayhtymä Kaksineuvoisen oman sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin lähtöajatus on kolmiportaisessa tuen mallissa, jossa tuen intensiteetti vaihtelee kevyen, perusmuotoisen ja tiiviin

tuen välillä. Yksilökohtaisen työskentelyn rinnalla on olemassa ja kehitetään edelleen ryhmämuotoista toimintaa. Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli on koettu vaikuttavaksi ja toteuttamistapa toimivaksi. Kyseisen palvelun järjestäminen omana toimintana on tehokasta ja nivoutuu saumattomaksi osaksi muuta aikuissosiaalityötä. Lisäksi toteuttamistapa on kustannustehokas verrattuna ostopalveluna toteutettavaan vaihtoehtoon.

Kuntayhtymässä jalostunut työ- ja toimintakykymallin edelleen kehittäminen ja vahvistaminen moniammatillisena toimintana nähdään tavoitteena myös vuodelle 2020.

Tavoitteet ja mittarit:

Tavoite: Mielenterveyskuntoutujien asiakasprosessien yhtenäistäminen.

Mittari: Mielenterveyskuntoutujien asiakasmäärien ja heidän saamiensa tukitoimien seuranta.

Tavoite: Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin vakiinnuttaminen ja ryhmämuotoisen toiminnan laajentaminen.

Mittari: Sosiaalisen kuntoutuksen asiakasmäärien ja palvelun tavoitteiden toteutumisen seuranta.

Vammaispalvelut

Vammaispalveluihin sisältyvät mm. henkilökohtainen apu, alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuki, työ- ja päivätoiminta sekä asumispalvelut.

Kuntayhtymä on ollut tiiviisti mukana maakunnallisen kuljetuspalvelukeskuksen suunnittelussa, jonka tarkoitus oli sisältää kuntien ja kuntayhtymien henkilökuljetuksia, joista osa on lakisääteisiä ja osa vapaaehtoisia. Kaksineuvoisen osalta suunnitelma tarkoitti lähinnä sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten organisointia maakunnallisesti. Maakunnallinen kuljetuspalvelukeskus jäi kuitenkin tässä vaiheessa toteutumatta, mikä Kuntayhtymä Kaksineuvoisen osalta tarkoittaa sitä, että suunnittelu kyseisten kuljetusten uudeltaisesta organisoinnista ja toteutuksesta tullaan toteuttamaan itse. Tavoitteena on, että kuljetuspalveluja kyettäisiin toteuttamaan uudella mallilla viimeistään elokuun 2020 alusta. Vammaispalveluissa asian valmistelu tarkoittaa merkittävää työmäärää, joka sitoo sosiaalityön henkilöstöresurssia erityisesti muutosvaiheessa. Kuljetusten uudeltaisella organisoinnilla nähdään olevan merkittävä kustannuksia säästävä vaikutus.

Fransunpuiston asumispalveluyksikössä toteutetaan aikuisten kehitysvammaisten lyhytaikaishoitoa sekä kehitysvammaisten lasten tilapäishoitoa. Intervallijaksojen toteuttamisen kehittäminen on yksi vuodelle 2020 asetetuista tavoitteista.

Tavoitteet ja mittarit

Tavoite: Vammaispalveluissa järjestetään palvelut suunnitelmallisesti ja yhtenäisillä toimintatavoilla sekä kehittämällä monialaista yhteistyötä eri toimijatahojen kanssa.

Mittari: Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia koskevat päätökset tehdään ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

Tavoite: Kehitysvammahuollossa tuetaan asiakkaiden kotona pärjäämistä järjestämällä sekä aikuisille kehitysvammaisille lyhytaikaishoitoa että kehitysvammaisille lapsille tilapäishoitoa.

Mittari: Kehitetään edelleen oman asumispalveluyksikön toimintaa hyödyntämällä entistä tehokkaammin ja monipuolisemmin lyhytaikaishoidossa ja tilapäishoidossa käytössä olevaa resurssia.

3.1.3 Ikäihmisten palvelujen tulosalue

Palvelualueeseen kuuluvat seuraavat palveluyksiköt

1. Toimintakykyä ja elämänhallintaa tukevat palvelut
2. Kotihoidon palvelut
3. Asumispalvelut ja vuoroahoito

Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palvelujen toiminta-ajatus on turvata ikääntyneille hyvä elämänlaatu, osallisuus ja itsenäinen asuminen omassa kodissa. Ikäihmisten palveluiden tavoitteita ja toimenpiteitä raamittavat laatusuosituksen lisäksi Sosiaalihuoltolaki ja Laki Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Talousarvion laatimisen taustalla on kuntayhtymään luotu ikäpoliittinen ohjelma vuosille 2016 - 2020.

Yhteiset tavoitteet

Ikäihmisten palvelujen palvelurakenteen muutoksia jatketaan siten, että tehostetun palveluasumisen tarvemäärää arvioidaan väestöennusteen ja – tarpeen mukaan. Palvelurakenteen kehittämässä painopisteenä on kotihoidon vahvistamiseen omaishoidon tukimuotoja lisäämällä ja ennaltaehkäiseviä palvelumuotoja kehittämällä.

Toimintakykyä ja elämänhallintaa tukeviin palveluihin kuuluvat *asiakasohjausyksikkö* (entinen ikäneuvola ja muistineuvola), *yli 65-vuotiaiden omaishoidontuki*, *omaishoidontuen tukitoimet*, *päivätoiminta ja sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut*. Toimintakykyä ja elämänhallintaa tukevien palvelujen tarkoitus on edistää ikääntyvien hyvinvointia ja toimintakykyä. Palvelujen avulla tuetaan kuntalaisten omahoitoa, annetaan matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa, kartoitetaan verkostoja ja järjestetään erilaisia ryhmätoimintoja. Kohderyhmänä ovat yli 63-vuotiaat henkilöt, jotka eivät ole säännöllisten palvelujen piirissä. Asiakasohjausyksikköön on keskitetty kaikki yli 63-vuotiaiden uudet palvelutarpeen arviot. Mikäli hoidon tarvetta ilmenee, niin kaikki ikäihmisten maksupäätökset tehdään toimintakykyarvion jälkeen asiakasohjausyksikössä. Itsenäistä elämää tuetaan mm. erilaisin ryhmätoiminnoin ja vuosittaisten hyvinvointipäivien järjestämisellä yli 75-vuotiaille. Asiakasohjausyksikön toimesta toteutetaan myös ikäihmisten päivätoimintaa ja virikeohjausta.

Kotihoitoon sisältyy kotipalvelu ja kotisairaanhoido, kotikuntoutus, turva- ja tukipalvelut sekä kotihoidon palvelusetelitoiminta. Kaikille säännöllisen palvelun piirissä oleville asiakkaille tehdään omat voimavarat huomioiva kuntoutus-, hoito- ja/tai palvelusuunnitelma. Kotihoidon välitöntä asiakasikaa seurataan systemaattisesti ja resurssia kohdennetaan tarpeen mukaan sinne, missä kuormitus on suurinta. Kotikuntoutustiimi ”ottaa kopin” sairaalasta kotiutujista, jonka jälkeen asiakkaat siirtyvät tarvittaessa kotihoidon asiakkaaksi. Kotikuntoutusjakso on keskimäärin 2-4 viikkoa. Kotihoito toimii 24/7. Fysioterapeutit ja psykiatriset

sairaanhoidajat toimivat alueellisesti ja toimintaterapeutti vastaa koko alueesta. Asiakkaalla on mahdollisuus asua kotonaan elämän loppuun asti, koska saattohoito on mahdollista toteuttaa myös kotihoidossa.

Asumispalveluihin ja vuorohoitoon sisältyy oma ja ostotoiminta sekä asumispalvelujen palvelusetelitoiminta. Toimintavuoden aikana jatketaan asumispalvelujen rakenteellisia muutoksia. Valtakunnallisen laatusuosituksen mukaan tehostettua palveluasumista tulee edelleen vähentää. Kotona asumista tuetaan vuoro- ja arviointijaksojen avulla. Osastot sijaitsevat Ylihärmässä ja Evijärvellä. Vuoro- ja arviointiosastolla toteutetaan omaishoitajien vapaapäivien jaksot ja arviointipaikoille tulevien asiakkaiden kohdalla selvitetään, kuntoutuuko asiakas vielä kotiin vai tarvitseeko asumispalvelupaikan. Arviointi- ja vuoro- ja arviointipaikkojen koordinoinnista vastaa palvelukoordinaattori. Sijoituspäätökset tehdään monialaisessa SAS-työryhmässä.

Ikäihmisten palvelujen talousarvio (sitovuustaso)

IKÄIHMISTEN PALVELUT	TP 2018	TA 2019	Ennuste 2019	TA 2020	Kasvu	Kasvu	Kasvu
				Esitys	eur	% Enn	% TA2019
Oman toiminnan tuotot	5 789 638	4 642 738	4 600 000	4 640 157	40 157	0,9	-0,1
Henkilöstökulut	17 603 229	14 413 845	14 850 000	15 918 204	1 068 204	7,2	10,4
Asiakaspalvelut	1 653 821	1 330 960	1 230 000	1 100 265	-129 735	-10,5	-17,3
Palvelujen ostot	2 268 974	1 870 980	1 920 000	1 930 330	10 330	0,5	3,2
Aineet ja tarvikkeet	334 777	293 835	250 000	276 729	26 729	10,7	-5,8
Avustukset	1 381 882	823 206	990 000	995 211	5 211	0,5	20,9
Muut toimintakulut	1 526 987	1 019 199	1 050 000	1 148 514	98 514	9,4	12,7
Oman toiminnan kulut yhteensä	24 769 670	19 752 025	20 290 000	21 369 253	1 079 253	5,3	8,2
OMAN TOIMINNAN KATE	-18 980 032	-15 109 287	-15 690 000	-16 729 096	-1 039 096	6,6	10,7
Erikoissairaanhoidon ja erityispalvelut		0	0	0	0		
Toimintakulut yhteensä	24 769 670	19 752 025	20 290 000	21 369 253	1 079 253	5,3	8,2
Osuus yhteisistä kust.+poistot	2 618 737	2 194 565	2 321 195	2 289 222	-31 973	-1,4	4,3
Nettokulut	21 598 769	17 303 852	18 011 195	19 018 318	1 007 123	5,6	9,9

Lappajärven irtaannuttua Kuntayhtymä Kaksineuvoisesta on ikäihmisten palvelujen tulosalueella luovuttu erilaisin tehtäväjärjestelyin ns. keskijohdosta. Ikäihmisten palveluiden tulosalueen palvelutarpeen kasvuun on vastattu toimintoja uudistamalla ja osittain myös resurssilisäyksin.

Väestön ikääntymisen ja palvelutarpeen lisääntymisen johdosta painopistettä siirretään toimintakykyä ja elämäntilannetta tukevien palveluihin. Vuodelle 2020 on budjetoitu omaishoidon tukitoimiin lähihoitajan toimi omaishoitajien jaksamisen edistämiseen. Jos kotihoidon, vuoro- ja omaishoidon tukitoimin saadaan siirrettyä viiden ikäihmisen palvelutarvetta tehostettuun palveluasumiseen 6 kk, niin potentiaalinen kustannussäästö on noin 50 000 €.

Painopistettä pyritään siirtämään kotihoitoon. Kotihoidon lisääntyvien asiakasmäärien – ja tarpeiden vuoksi kotihoidon prosesseja tullaan uudistamaan. Kotikäyntireittien suunnittelu (optimointi) tullaan siirtämään muutamalle työntekijälle. Lisäksi käyttöön otetaan itseohjautuvat tiimit ja tässä yhteydessä luovutaan tiimivastaavista. Lääketurvallisuuden lisäämiseksi koneellinen annosjakelu laajennetaan kattamaan koko kotihoito. Tavoitteena on annosteluvirheiden minimoiminen ja henkilöstön työajan vapauttaminen muuhun hoitotyöhön. Lisäksi töiden sujuvoittamiseksi siirrytään kotihoidon asiakkaiden kohdalla sähköisten avainlukkojen käyttöön. Lisäksi kuormitushuippujen tasaamiseksi on suunniteltu resursoitavan viiden lähihoitajan pooli, jotta he voivat siirtyä sinne, missä kuormitus on suurinta. Kuormitusprosentin laskemisessa huomioidaan välittömän työajan (60 %) suhde työntekijämäärään.

Tehostetun palveluasumisen kustannuskasvu pyritään hillitsemään keskittämällä palvelutuotanto omiin yksikköihin. Asiakaspalvelujen ostoja ja palveluseteljä käytetään vain maltillisesti.. Tulevan vuoden palvelusetelitarpeen arviointi on haasteellista. Tähän on vaikuttamassa Kaupinkodin vuokrasopimuksen päättymisen 31.12.2020. Lisäksi yli 75-vuotiaiden määrän kasvu ja ennakoitu palvelutarpeen lisääntyminen vaatii systemaattista suunnittelua. Tähän liittyen aloitetaan jo vuoden 2020 alkupuolella ikäpoliittisen ohjelman monialainen päivitys. Kaupinkodin toiminnan päättymiseen liittyvä suunnittelu on jo aloitettu. Tavoitteena on, että tehostetun palveluasumisen paikkoja ei juurikaan lisätä nykyisestä, vaan oman palvelutuotannon rinnalla tarvittavat palvelut tuotetaan ostoina (palvelusetelit ja asiakaspalvelujen ostot). Kotona selviytymisen tukemiseksi Ylihärjän Artturintuvan ja Evijärven vuorohoito-osaston toimintoja yhteneväistetään. Lisäksi tehostetun palveluasumisen yksiköissä aloitetaan koneellinen annosjakelu.

Laadun kehittämistä jatketaan omahoitajuutta vahvistamalla ja yksiköiden toimintakäytäntöjä ja henkilöstörakennetta uudistamalla. Sairaanhoidtajien työnjakoa tullaan muuttamaan ja nimikemuutosten avulla kaikkiin tehostetun palveluasumisen yksikköihin ja kotihoidon ryhmäkoteihin perustetaan geronomin toimet.

Sairauspoissaolot ovat ikäihmisten tulosalueella olleet korkeat, joten tehostettuja toimenpiteitä sairauspoissaolojen vähentämiseen ja tästä johtuvaan kustannusnousuun tullaan tekemään mm. yksiköiden sisäisten kehittämistoimenpiteiden avulla.

Ikäihmisten palvelujen nettokustannukset (kuntaosuudet) tehtävittäin

		TP2018	TA2019	ENN2019	TA2020	Muutos E19/TA20	Muutos %
Tuhatta euroa							
						-	
300	Kotihoito	8 534,5	6 796,0	7 226,6	7 823,1	596,5	8,3
320	Ikäneuvola	315,9	352,4	277,1	400,1	123,0	44,4
325	Omaishoidontuki yli 65-v	1 161,5	1 206,3	1 072,1	1 236,6	164,5	15,3
340	Tehostettu palveluasuminen	11 586,9	8 949,2	9 435,4	9 558,5	123,1	1,3
Ikäihmisten palvelut yhteensä							
	Evijärvi	2 388,8	2 298,0	2 671,4	2 857,0	185,7	7,0
	Kauhava	15 142,1	15 005,8	15 339,8	16 161,3	821,5	5,4
	Lappajärvi	4 067,9	-	-	-	-	
		21 598,8	17 303,9	18 011,2	19 018,3	1 007,1	5,6

Ikäihmisten palvelualueen tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Tavoite /kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2020	Tavoitetaso/mittari
Palvelurakenteen muuttaminen valtakunnan laatusuosituksen mukaisesti	Lähihoitajan toimi omaishoidon tukitoimiin Vuorohoito- ja arviointiosastolla (Artturintupa, Evijärvi) samanlaiset toimintakäytännöt	Alueen 75-v. väestöstä 5 - 6 % on omaishoidon tuen piirissä Säännöllisessä kotihoidossa 13 - 14 % Kotihoito toimii 24/7

		Ympäri vuorokautisessa hoivassa max. 7 %
Lääkkeellisen annosjakelun laajentaminen	Annosjakelu on käytössä kotihoitossa ja laajennettu tehostettuun palveluasumiseen	Säännöllisen kotihoidon asiakaista 100 % lääkkeellisen annosjakelun piirissä Tehostetun palveluasumisen asukkaista 40 % on lääkkeellisen annosjakelun piirissä
Laadun kehittäminen	Laatusuosituksen mukainen henkilöstömitoitus 10 sisäisen sijaisen vakinaistaminen (5 kh, 5 tepa) Omahoitajuus vahvistuu tehostetussa palveluasumisessa Nimikemuutokset eläköitymisten yhteydessä Asiakaspalautekyselyt vuosittain Ikäpoliittisen ohjelman päivitys vuosille 2021 - 2025	Mitoitus: <ul style="list-style-type: none"> • tehostetun palveluasumisen yksiköt vähintään 0,6 • kotihoidossa välitön työaika 60 – 65 % Yhteydenpito omaisiin 1 x kk, henkilökohtaisen ajan varaaminen omalle asukkaalle (½h/viikko) 4 geronomin toimea ikäihmisten palveluihin Keskiarvo 4/5 Ikäpoliittinen ohjelma on laadittu monialaisesti syksyllä 2020

3.1.4 Terveyspalvelujen tulosalue

Terveyspalveluiden tulosalueella tavoitteena on tuottaa toimivat, laadukkaat ja vaikuttavat terveyspalvelut. Toiminnassa korostuu yhä enemmän asiakaslähtöisyys, hyvä asiakaskokemus ja palveluiden hyvä saatavuus. Lisäksi terveyspalveluissa korostetaan asiakkaan osallisuutta palveluiden järjestämisessä ja kehittämisessä.

Tulosalueen yhteiset tavoitteet

Tavoite/kriittinen menestystekijä	Toimenpiteet 2020	Tavoitetaso/mittari
Toimivat avopalveluiden vastaanotot	Kiireettömän hoidon palveluprosessin kehittäminen Asiantuntijoiden (kaikkien ammattiryhmien) vastaanottojen	Kiireettömän hoidon saatavuus 1 viikon sisällä/mittarina T3 Suoritteet/asiantuntijatyöntekijä

	tarkastelu tuottavuuden, vaikutavuuden ja tehokkuuden näkökulmista	Käynnit Suoritteet suhteessa kiireellinen hoito – kiireetön hoito/tavoitteena 70 % - 30 %
Laadukas ja turvallinen osasto- hoito sekä toimiva kotisairaala	Osaston kuntoutustoiminnan vahvistaminen Osaston sujuvan toiminnan takaaminen edelleen Kotisairaalan toimivien käytänteiden vahvistaminen	Fysioterapiaresussin määrä Osaston keskimääräinen hoitoaika alle 8 pv Kotisairaalan käyntimäärät
Asiakkaiden tyytyväisyys	Asiakaspalvelukoulutukset (sisäiset) Avosairaanhoidon osallistuminen Kilpailukykyinen terveyskeskus hankkeeseen NPS -asiakastyytyväisyyden mittarin käyttöönotto	Asiakastyytyväisyyskyselyt Asiakaspalautteet NPS -luku/ tavoitteena 60 %

Terveyspalvelujen talousarvio (sitovuustaso)

TERVEYSPALVELUT	TP 2018	TA 2019	Ennuste 2019	TA 2020 Esitys	Kasvu eur	Kasvu % Enn	Kasvu % TA2019
Oman toiminnan tuotot	2 820 785	2 820 785	2 350 000	2 538 640	188 640	8,0	-10,0
Henkilöstökulut	8 760 651	8 609 836	8 210 000	8 431 238	221 238	2,7	-2,1
Asiakaspalvelut	548 939	401 807	440 000	445 344	5 344	1,2	10,8
Palvelujen ostot	3 579 374	2 999 349	2 828 342	2 846 564	18 222	0,6	-5,1
Aineet ja tarvikkeet	1 753 806	1 422 773	1 420 000	1 398 003	-21 997	-1,5	-1,7
Avustukset		0	0	0	0		
Muut toimintakulut	159 407	96 717	220 000	149 750	-70 250	-31,9	54,8
Oman toiminnan kulut yhteensä	14 802 177	13 530 482	13 118 342	13 270 899	152 557	1,2	-1,9
OMAN TOIMINNAN KATE	-11 981 392	-10 709 697	-10 768 342	-10 732 259	36 083	-0,3	0,2
Erikoissairaanhoido ja erityispalvelut	31 930 155	24 838 005	27 238 000	27 799 000	561 000	2,1	11,9
Toimintakulut yhteensä	46 732 332	38 368 487	40 356 342	41 069 899	713 557	1,8	7,0
Osuus yhteisistä kust.+poistot	2 912 500	1 866 798	2 134 148	1 655 622	-478 526	-22,4	-11,3
TOIMINTAKATE	-46 824 047	37 414 500	40 140 490	40 186 881	46 391	0,1	7,4

Terveyspalveluiden tulosalueella painotetaan tulevana talousarviovuonna erityisesti hoidon saatavuutta ja asiakkaiden tyytyväisyyttä palveluihin. Toimintaprosessia erityisesti avopalveluissa kehitetään siten, että

pystytään vastaamaan mahdolliseen lakimuutokseen viikon sisällä tapahtuvan hoidon saatavuuden vaatimuksesta. Kehittämistyössä panostetaan moniammatillisen toiminnan vahvistumiseen ja kehittymiseen.

Osastohoidon osalta kehitetään ja vahvistetaan edelleen kotisairaaloimintaa, joka sujuvoittaa osaston prosesseja ja vähentää kuormitusta osastolla. Osaston prosesseissa kehitetään kuntoutustoimintaa.

Asiakasmaksujen osalta tulevana talousarviovuonna otetaan käyttöön hoitajavastaanottojen asiakasmaksut. Palvelurakenteen muuttumisen myötä vastaanottojen suhde on muuttunut merkittävästi hoitajavastaanottoimintaan lääkärivastaanottojen sijaan, tämän vuoksi on kohtuullista, että myös näistä asiakasmaksut otetaan käyttöön. Asiakasmaksut eivät tule koskemaan psykiatristen sairaanhoitajien ja päihdehoitajan vastaanottoja. Hoitajavastaanottojen asiakasmaksuilla on myös merkittävä vaikutus toiminnan tuottoihin.

Terveyspalvelujen nettokustannukset (kuntaosuudet) tehtävittäin

Tuhatta euroa		TP2018	TA2019	ENN2019	TA2020	E19/TA20	Muutos %
430	Avosairaanhoido	4 386,7	3 656,1	4 286,1	3 667,3	- 618,8	- 14,4
400	Lääkärit	2 476,8	2 251,1	2 092,2	2 250,3	158,2	7,6
435	Neuvola	1 197,1	1 205,1	1 098,2	1 190,9	92,7	8,4
450	Kuntoutusosasto	1 046,0	0,0	0,0	-	-	
455	Sairaalaosasto	3 850,5	4 080,7	4 018,0	3 808,9	- 209,1	- 5,2
460	Suun terveydenhuolto	1 687,1	1 415,8	1 408,5	1 470,5	61,9	4,4
470	Työterveyshuolto	249,9	-32,3	-0,5	-	0,5	- 100,0
						-	
Perusterveydenhuolto yhteensä							
	Evijärvi	1 646,0	1 607,9	1 771,3	1 710,5	- 60,9	- 3,4
	Kauhava	11 251,0	10 968,6	11 131,2	10 677,4	- 453,8	- 4,1
	Lappajärvi	1 997,0	0,0	0,0	-	-	
		14 893,9	12 576,5	12 902,5	12 387,9	- 514,6	- 4,0

Avosairaanhoido

Avosairaanhoidon palvelutarjontaan kuuluvat lääkärin ja sairaanhoitajien vastaanottoiminta sekä niihin liittyvät tukitoimet. Hyvinvointikeskuksessa Kauhavan keskustaajamassa tuotetaan kuntayhtymän yhteiset terveyspalvelut, kuten lääkärin ja asiantuntijahoitajien vastaanotot sekä kaikki lähipalvelut Kauhavan keskustaajaman asukkailla. Lisäksi jokaisella neljällä hyvinvointiasemalla tuotetaan sairaanhoitajan palvelut päivittäin sekä etälääkärin vastaanotot.

Avosairaanhoidon päätavoitteena tulevana talousarviovuonna on kiireettömän hoidon saatavuuden parantaminen sekä asiakkaan sujuvan palvelun ja hyvän asiakaskokemuksen varmistaminen. Tavoitteena on myös yhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen eri yksiköiden kanssa, asiakasta parhaiten palvelevan prosessin kehittäminen. Lisäksi tavoitteena on erilaisten vastaanottomallien kehittäminen mm. yhteisvastaanottomallien, jossa eri ammattilaiset ottavat yhtä aikaa vastaan asiakkaan.

Avosairaanhoido osallistuu edelleen kaikkien Etelä-Pohjanmaan alueen terveyskeskusten yhteiseen THL:n hankkeeseen "Tulevaisuuden terveyskeskus". Hankkeessa luodaan Etelä-Pohjanmaan kilpailukykyistä terveyskeskusta. Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa erityisesti avopalveluissa palvelumuotoilun osaamista, asiakaskokemuksen huomioimista palvelutyössä sekä liiketoimintaosaamista ja liiketoiminnallista ajattelua.

Hankkeeseen osallistuvat sekä työntekijöiden että johdon edustajia. Hankeaika on vuoden 2020 loppuun saakka.

Avoterveydenhuolto

Avoterveydenhuollon terveydenhoitajan palvelut tuotetaan jokaisella hyvinvointiasemalla, koululla tai tarvittaessa jalkautuvina palveluina. Avoterveydenhuoltoon kuuluvat terveyttä edistävät palvelut. Avoterveydenhuolto koostuu äitiys- ja perhesuunnitteluneuvolapalveluista, lastenneuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltopalveluista. Lisäksi avoterveydenhuollossa tuotetaan aikuisten terveydenhoitajan vastaanottopalveluita, matkailijoiden rokotuspalvelua sekä työttömien terveydenhoitajan palvelut. Avoterveydenhuollon lääkäripalvelut tuotetaan pääsääntöisesti jokaisella hyvinvointiasemalla tai koululla.

Talousarviovuonna avoterveydenhuollon päätavoitteena on kehittää saavutettavuutta. Tähän liittyen kehitetään iltavastaanottoja sekä sähköisiä palveluita. Lisäksi kehitetään viestintää terveyden ennaltaehkäisyn näkökulmasta. Tämän lisäksi pyritään uusien työmuotojen innovoinnilla kehittämään avoterveydenhuollon prosesseja. Avoterveydenhuolto on edelleen mukana perhekeskuskehittämisessä ja kiinteänä osana perhekeskuksen palvelutarjontaa.

Fysioterapia

Fysioterapian toiminta-alueet ovat osastofysioterapia, suoravastaanotto- ja poliklinikkafysioterapia, apuvälinepalvelut, lasten- ja nuorten fysioterapia sekä toimintaterapia. Fysioterapia ja toimintaterapian palveluita tuotetaan yksilövastaanottoina, ryhmätoimintana, ohjaus- ja neuvontapalveluna (ilman lähetettä) ja lääkinällisenä kuntoutuksena. Palvelua tarjotaan Ylihärjän ja Kauhavan hyvinvointiasemien lisäksi uutena toimintana myös Evijärven hyvinvointiasemalla. Toimintaa tuotetaan huomattavasti jalkautuvana palveluna, myös asiakkaan kotiin kaikkialle Kuntayhtymä Kaksineuvoisen alueelle.

Fysioterapiayksikön tavoitteena tulevana talousarviovuonna on erityisesti osastokuntoutuksen kehittäminen. Lisäksi fysioterapiayksikkö on kiinteästi kehittämässä avosairaanhoidon saatavuuden parantamista oman ammattialansa kautta.

Sairaalaosasto

Kauhavan sairaalaosasto ja kotisairaala toimivat kiinteästi yhtenä yksikkönä. Henkilökunta on yhteistä. Tehokkaan osastohoidon, kuntouttavan työotteen ja kotisairaalan avulla pyritään, että osaston keskimääräinen hoitoaika on alle kahdeksan päivää. Lisäksi lääkärikonsultaatioita helpottamaan kotisairaala saa etälaitteiston, jonka avulla lääkäri ja asiakas voivat olla yhteydessä kotisairaalahoidon aikana.

Osastohoidon laadun kehittämistä jatketaan edelleen. Osastolla korostuu erityisesti hyvän asiakaspalvelun kehittäminen. Osaston käyttöastetta seurataan jatkuvasti ja reagoidaan henkilöstön tarpeeseen vähentäen, jos kuormitus laskee.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto toimii kaikilla hyvinvointiasemilla ja hyvinvointikeskuksessa. Suun terveydenhuollossa pyritään terveyden edistämiseen ja säännöllisyyteen, mikä onnistuu parhaiten vakiintuneessa kunkin

yksilöllisen hoidon tarpeen huomioon ottavassa hoitosuhteessa. Hyödynnetään nykyisiä viestintämenetelmiä tukemaan väestön omatoimista suun terveyden edistämistä ja terveyttä edistäviä valintoja. Asiakasnäkökulma huomioidaan palveluja kehitettäessä. Tavoitteena on, että hammashoitoa on saatavilla silloin, kun kuntalainen sitä tarvitsee.

Tulevan talousarviovuoden päätavoitteena ovat yhteistyö koulujen ja erityisryhmien kanssa hyvien suun hoidon käytäntöjen lisäämiseksi. Lisäksi kehitetään toiminnan prosesseja kuten esimerkiksi pelkopotilaan hoitoprosessia. Rekrytointivaikeuksien vuoksi toimintavuoden panostus on erityisesti hoitohenkilökunnan rekrytoinnissa.

Erikoissairaanhoido

Tuhatta euroa		TP2018	TA2019	ENN2019	TA2020	Muutos	
					E19/TA20	Muutos %	
490	Sairaahoitopiiri	30 075,6	23 437,1	25 837,1	26 340,0	502,9	1,9
499	Ensihoito	1 217,1	941,0	941,0	1 092,0	151,0	16,1
491	Muut palveluntuottajat	637,5	460,0	460,0	367,0	- 93,0	- 20,2
Erikoissairaanhoido yhteensä							
	Evijärvi	3 914,3	3 597,9	3 997,9	4 022,0	24,2	0,6
	Kauhava	23 514,8	21 240,2	23 240,2	23 777,0	536,8	2,3
	Lappajärvi	4 501,0	0,0	0,0	0,0	-	
		31 930,2	24 838,0	27 238,0	27 799,0	561,0	2,1

Erikoissairaanhoido ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Valinnanvapaudesta johtuen asiakkaalla on mahdollisuus valita erikoissairaanhoidon tuottaja hänen parhaakseen katsomalla tavalla. Tämän vuoksi asiakkaat käyttävät myös muiden sairaanhoitopiirien palveluja, erityisesti Soiten (Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin).

Yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa tehdään tiiviisti ja pyritään optimaaliseen kustannusten syntymiseen. Erikoislääkäripalveluita tuotetaan myös omana toimintana, jonka avulla pyritään erikoissairaanhoidon ostojen vähentämiseen. Erikoissairaanhoidon kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua myös heidän palveluidensa jalkautumisesta Kuntayhtymän tiloihin.

Oman toiminnan hoidon saatavuuden parantamisella vaikutetaan myös erikoissairaanhoidon menokehityksen hillintään.

3.2 Henkilöstö

Vuoden 2020 painopistealueina ovat henkilöstön työhyvinvoinnin ja henkilöstöjohtamisen kehittäminen. Tilikauden aikana vakanssien vapautuessa selvitetään ensisijaisesti mahdollisuutta täyttää tehtävä sisäisesti tarvittaessa tehtäväkuva ja tarvittaessa nimikettä muuttamalla. Kuntayhtymän virkasuhteiden muuttamista työsuhteiksi tarkastellaan, mikäli tehtävään ei liity julkisen vallan käyttöä.

Tulosalueittaisessa henkilöstömäärä -taulukossa talousarvioita 2020 on verrattu vuoden 2019 ennusteeseen, koska se antaa paremman kuvan muutoksista kuin vertailu vuoden 2019 talousarvioon.

Talousarvion 2020 henkilöstömäärä (htv) ja -kulut tulosalueittain

				Htv TA20	Henkilöstö-	HTV Enn19	Muutos
	Virat	Toimet	Sijaiset	yhteensä	kulut	yhteensä	20/19
Halinto- ja tukipalvelut	8,0	50,3	4,7	63,0	2 648 407	63,0	0,0
Sosiaalipalvelut	23,7	69,8	4,4	97,9	5 395 865	92,9	5,0
Ikäihmisten palvelut	3,8	279,0	64,7	347,5	15 918 204	330,3	17,2
Terveyspalvelut	18,2	130,7	18,0	166,9	8 431 238	165,7	1,2
Yhteensä	53,7	529,8	91,8	675,3	32 393 714	651,9	23,4

3.3 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

3.3.1 Yhdistelmä käyttötalouden meno- ja tuloarvioista

Hallinto- ja tukipalvelut						Muutos-%
	TP2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020	ENN 2019/	TA 2020
Toimintatulot	616 792	416 819	420 000	417 120		-0,7
Toimintamenot	6 990 318	5 199 771	5 730 000	5 331 103		-7,0
Suunnitelmapoistot	180 744	59 299	59 299	32 800		-44,7
Nettomenot	6 554 270	4 842 251	5 369 299	4 946 783		-7,9
Sosiaalipalvelut						
	TP2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		Muutos-%
Toimintatulot	1 130 470	850 326	850 000	844 561		-0,6
Toimintamenot	17 883 909	16 248 151	16 587 291	17 083 190		3,0
Suunnitelmapoistot	22 804	10 700	10 700	3 400		-68,2
Nettomenot	16 776 243	15 408 525	15 747 991	16 242 029		3,1
Ikäihmisten palvelut						
	TP2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		Muutos-%
Toimintatulot	5 789 638	4 642 738	4 600 000	4 640 157		0,9
Toimintamenot	24 769 670	19 752 025	20 190 000	21 369 253		5,8
Suunnitelmapoistot	32 608	20 700	20 700	19 900		-3,9
Nettomenot	19 012 640	15 129 987	15 610 700	16 748 996		7,3
Perusterveydenhuolto						
	TP2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		Muutos-%
Toimintatulot	2 655 125	2 820 785	2 350 000	2 538 640		8,0
Toimintamenot	14 802 177	13 530 482	13 040 000	13 270 899		1,8
Suunnitelmapoistot	64 626	48 699	48 699	52 900		8,6
Nettomenot	12 211 678	10 758 396	10 738 699	10 785 159		0,4
Erikoissairaanhoido						
	TP2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		Muutos-%
Toimintatulot						
Toimintamenot	31 930 155	24 838 005	27 238 005	27 799 000		2,1
Suunnitelmapoistot						
Nettomenot	31 930 155	24 838 005	27 238 005	27 799 000		2,1

Käyttötalous yhteensä						
	TP2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020	Muutos-%	
Toimintatulot	10 192 025	8 730 668	8 220 000	8 440 478	2,7	
Toimintamenot	96 376 229	79 568 434	83 063 638	84 853 445	2,2	
Suunnitelmapoistot	300 782	139 398	139 398	109 000	-21,8	
Jäsenkuntien rahoitusosuus	86 469 206	70 984 166	74 990 038	76 521 966	2,0	
TOIMINTAKATE	284 971	146 400	146 400	108 999	-25,5	
Raoitustuotot ja -kulut						
Rahoitustuotot	25 794	22 000	21 000	21 026	0,1	
Rahoituskulut	676	1 000	1 000	1 026	2,6	
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	25 118	21 000	20 000	20 000	0,0	
VUOSIKATE	310 089	167 400	166 400	128 999	-22,5	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
Suunnitelman mukaiset poistot	297 491	139 398	139 398	109 000	-21,8	
TILIKAUDEN TULOS	12 598	28 002	27 002	19 999	-25,9	

3.3.2 Tuloslaskelma

	TP 2018	TA2019	TA2020	Muutos €	Muutos-%
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	89 566 514	73 636 292	78 647 679	5 011 387	6,8
Maksutuotot	5 272 680	4 747 609	4 988 162	240 553	5,1
Tuet ja avustukset	592 807	451 022	468 308	17 286	3,8
Muut toimintatuotot	1 229 199	879 911	858 295	-21 616	- 2,5
TUOTOT YHTEENSÄ	96 661 200	79 714 834	84 962 444	5 247 610	6,6
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	28 930 922	24 680 015	26 642 458	1 962 443	8,0
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	5 480 801	4 521 889	4 875 899	354 010	7,8
Muut henkilösivukulut	1 218 738	811 511	875 357	63 846	7,9
Henkilöstökulut yhteensä	35 630 461	30 013 415	32 393 714	2 380 299	7,9
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	42 063 520	34 430 033	37 366 100	2 936 067	8,5
Muiden palvelujen ostot	9 125 687	7 853 099	7 602 867	-250 232	- 3,2
Palvelujen ostot yhteensä	51 189 207	42 283 132	44 968 967	2 685 835	6,4
Aineet,tarvikkeet, tavarat					
Ostot tilikauden aikana	3 213 197	2 590 255	2 502 797	-87 458	- 3,4
Avustukset	3 356 116	2 549 932	2 707 552	157 620	6,2
Muut toimintakulut	2 987 248	2 131 700	2 280 415	148 715	7,0
KULUT YHTEENSÄ	96 376 229	79 568 434	84 853 445	5 285 011	6,6
TOIMINTAKATE	284 971	146 400	108 999	-37 401	- 25,5
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	19 524	15 000	15 000		
Muut rahoitustuotot	6 270	7 000	6 026		
Muut rahoituskulut	676	1 000	1 026		
VUOSIKATE	310 089	167 400	128 999	-38 401	- 22,9
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	297 491	139 398	109 000	-30 398	- 21,8
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	12 598	28 002	19 999	-8 003	- 28,6

4. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIESITYKSET/TALOUSARVIO 2020		
	Hankintahinta yli 5 000 eur	
	Nimike	Eur
Atk- ja tietoliikenne-ohjelmat		
	RAI	4 000
	EP-Potti	95 000
	LC hoitokertomus	11 000
		110 000
Atk-laitteet		
	Korvaushankinnat	50 000
		50 000
Koneet ja kalusto		
	Härmän torni	120 000
	Hoitajakutsu Artturintupa	15 000
	Sähköinen ovi, Kva	10 000
	Dac sterilointilaite, Kva	6 500
		151 500
	Investointiesitykset 2020 yhteensä	311 500

5. KUNTIEN RAHOITUSOSUUEDET

	Asukasluku					Muutos-% TA 20/ ENN 19	Eur/asukas
Sosiaalipalvelut	31.12.2018	TP 2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		
Evijärvi	2 473	2 077 800	2 346 689	2 089 633	2 147 322	2,8	868
Kauhava	16 022	13 706 623	13 848 977	14 659 517	15 101 887	3,0	943
Lappajärvi	-	2 134 654	-	-	-		
YHTEENSÄ	18 495	17 919 077	16 195 667	16 749 149	17 249 209	3,0	933
	Asukasluku					Muutos-% TA 20/ ENN 19	Eur/asukas
Ikäihmisten palvelut	31.12.2018	TP 2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		
Evijärvi	2 473	2 388 782	2 298 019	2 671 369	2 857 039	7,0	1 155
Kauhava	16 022	15 142 102	15 005 833	15 339 826	16 161 280	5,4	1 009
Lappajärvi	-	4 067 885	-	-	-		
YHTEENSÄ	18 495	21 598 769	17 303 852	18 011 194	19 018 319	5,6	1 028
	Asukasluku					Muutos-% TA 20/ ENN 19	Eur/asukas
Perusterveydenhuolto	31.12.2018	TP 2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		
Evijärvi	2 473	1 645 962	1 607 859	1 771 310	1 710 452	-3,4	692
Kauhava	16 022	11 250 965	10 968 636	11 131 180	10 677 429	-4,1	666
Lappajärvi	-	1 996 965	-	-	-		
YHTEENSÄ	18 495	14 893 892	12 576 495	12 902 490	12 387 881	-4,0	670
	Asukasluku					Muutos-% TA 20/ ENN 19	Eur/asukas
Erikoissairaanhoido	31.12.2018	TP 2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		
Evijärvi	2 473	3 914 309	3 597 855	3 997 855	4 022 033	0,6	1 626
Kauhava	16 022	23 514 841	21 240 150	23 240 150	23 776 967	2,3	1 484
Lappajärvi	-	4 501 005	-	-	-		
YHTEENSÄ	18 495	31 930 155	24 838 005	27 238 005	27 799 000	2,1	1 503
	Asukasluku					Muutos-% TA 20/ ENN 19	Eur/asukas
Palveluliikenne	31.12.2018	TP 2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		
Evijärvi	2 473	17 127	14 030	17 840	13 512	-24,3	5
Kauhava	16 022	72 116	56 118	71 360	54 046	-24,3	3
Lappajärvi	-	38 069	-	-	-		
YHTEENSÄ	18 495	127 312	70 148	89 200	67 558	-24,3	4
	Asukasluku					Muutos-% TA 20/ ENN 19	Eur/asukas
KUNTAOSUUEDET YHTEENSÄ	31.12.2018	TP 2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		
Evijärvi	2 473	10 043 981	9 864 452	10 548 006	10 750 357	1,9	4 347
Kauhava	16 022	63 686 646	61 119 715	64 442 032	65 771 609	2,1	4 105
Lappajärvi	-	12 738 579	-	-	-		
YHTEENSÄ	18 495	86 469 206	70 984 166	74 990 038	76 521 966	2,0	4 137
	Asukasluku					Muutos-% TA 20/ ENN 19	Eur/asukas
Kuntaosuudet ilman erikoissairaanhoidoa	31.12.2018	TP 2018	TA 2019	ENN 2019	TA2020		
Evijärvi	2 473	6 129 671	6 266 597	6 550 151	6 728 324	2,7	2 721
Kauhava	16 022	40 171 805	39 879 565	41 201 882	41 994 642	1,9	2 621
Lappajärvi	-	8 237 574	-	-	-		
YHTEENSÄ	18 495	54 539 050	46 146 161	47 752 033	48 722 966	2,0	2 634
<i>Erityispalvelut/ ESKOO</i>		1 437 850	1 154 633	1 268 000	1 379 350	8,8	
Kuntayhtymän oma toiminta		53 101 200	44 991 528	46 484 033	47 343 616	1,8	

6. TALOUS- JA RAHOITUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2020 - 2022

Talous- ja rahoitussuunnitelma on laadittu kuntalain 110 § mukaan kolmelle seuraavalle toimintavuodelle.

Etelä-Pohjanmaalla on käynnissä hanke vapaaehtoisen maakunnallisen Sote – kuntayhtymän perustamiseksi ja samaan aikaan hallitus valmistelee uutta maakuntamallia. Hankkeiden aikataulu on sellainen, että Kuntayhtymä tulee jatkamaan toimintaansa ainakin vuoden 2021 loppuun asti.

KÄYTTÖTALOUS (1 000 eur)	TP 2018	ENN 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	10 192	8 220	8 440	8 567	8 695
Toimintamenot	96 376	83 062	84 854	87 399	89 146
Kuntien rahoitusosuus	86 469	74 990	76 522	78 941	80 560
TOIMINTAKATE	285	148	108	109	110
Rahoitustuotot	26	21	21	15	10
Rahoituskulut	1	1	1	1	1
VUOSIKATE	310	167	128	123	119
Poistot	297	139	109	109	109
TILIKAUDEN TULOS	13	28	19	14	10

Asiakasmaksut peritään asiakasmaksuasetuksen enimmäismäärien mukaisesti ja muut maksut, kuten vuokrat, tarkastetaan vuosittain. Asiakasmaksulain mahdollisia muutoksia asiakasmaksutuottoihin ei ole otettu huomioon taloussuunnitelmassa.

Toimintatuottojen kasvuksi on oletettu ennustettujen kuluttajahintamuutosten mukaisesti 1,5 % vuosittain ja kulujen kasvuksi 3 % vuonna 2021 ja vuoden 2022 alusta käyttöön otettavan Kauhavan uuden hyvinvointikeskuksen oletetaan vaikuttavan kustannuskehitystä hillitsevästi siten, että kustannusten kasvu on 2 %. Ikääntyvä väestö tulee tarvitsemaan yhä enemmän sosiaali- ja terveystalouksia, joka tulee lähivuosina kasvattamaan kustannuksia.

Edellä mainituilla perusteilla jäsenkuntien rahoitusosuuksien arvioidaan nousevan edellisvuodesta keskimäärin 3,1 prosenttia vuonna 2021 ja 2,0 prosenttia vuoteen 2022.

Jäsenkuntien rahoitusosuudet

Sosiaalipalvelut	TP 2018	TA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Evijärvi	2 077 800	2 346 689	2 147 322	2 211 742	2 255 976
Kauhava	13 706 623	13 848 977	15 101 887	15 554 944	15 866 042
Lappajärvi	2 134 654	-	-	-	-
YHTEENSÄ	17 919 077	16 195 667	17 249 209	17 766 685	18 122 019
Ikäihmistien palvelut	TP 2018	TA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Evijärvi	2 388 782	2 298 019	2 857 039	2 992 750	3 052 605
Kauhava	15 142 102	15 005 833	16 161 280	16 719 455	17 094 471
Lappajärvi	4 067 885	-	-	-	-
YHTEENSÄ	21 598 769	17 303 852	19 018 319	19 712 206	20 147 076
Perusterveydenhuolto	TP 2018	TA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Evijärvi	1 645 962	1 607 859	1 710 452	1 761 766	1 797 001
Kauhava	11 250 965	10 968 636	10 677 429	10 997 752	11 217 707
Lappajärvi	1 996 965	-	-	-	-
YHTEENSÄ	14 893 892	12 576 495	12 387 881	12 759 517	13 014 708
Erikoissairaanhoido	TP 2018	TA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Evijärvi	3 914 309	3 597 855	4 022 033	4 142 694	4 225 548
Kauhava	23 514 841	21 240 150	23 776 967	24 490 276	24 980 082
Lappajärvi	4 501 005	-	-	-	-
YHTEENSÄ	31 930 155	24 838 005	27 799 000	28 632 970	29 205 629
Palveluliikenne	TP 2018	TA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Evijärvi	17 127	14 030	13 512	13 917	14 196
Kauhava	72 116	56 118	54 046	55 667	56 781
Lappajärvi	38 069	-	-	-	-
YHTEENSÄ	127 312	70 148	67 558	69 585	70 976
KUNTAOSUUDET YHTEENSÄ	TP 2018	TA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Evijärvi	10 043 981	9 864 452	10 750 358	11 122 869	11 345 326
Kauhava	63 686 646	61 119 715	65 771 609	67 818 094	69 215 082
Lappajärvi	12 738 579	-	-	-	-
YHTEENSÄ	86 469 206	70 984 166	76 521 967	78 940 963	80 560 408
Kuntaosuudet ilman erikoissairaanhoidoa	TP 2018	TA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Evijärvi	6 129 671	6 266 597	6 728 325	6 980 175	7 119 778
Kauhava	40 171 805	39 879 565	41 994 642	43 327 818	44 235 001
Lappajärvi	8 237 574	-	-	-	-
YHTEENSÄ	54 539 050	46 146 161	48 722 967	50 307 993	51 354 779
<i>Erytispalvelut/ ESKOO</i>	<i>1 437 850</i>	<i>1 154 633</i>	<i>1 379 350</i>	<i>1 420 731</i>	<i>1 449 145</i>
<i>Kuntayhtymän oma toiminta</i>	<i>53 101 200</i>	<i>44 991 528</i>	<i>47 343 617</i>	<i>48 887 263</i>	<i>49 905 634</i>

7. TALOUSARVION LIITE

Jäsenkuntalaskutuksen perusteet 2020

Sosiaalipalvelut

Perheneuvola	eur/suorite	suorite = 45 min. käynti
Lastensuojelun sosiaali- ja perhetyö	eur/asukas	
Perhe- ja laitoshoido	eur/hoitovuorokausi	
Päihdepalvelut	eur/asukas	
Erytispalvelut	läpilaskutus	
Mielenterveyskunt. asumispalvelut	eur/päivä	2016 alkaen erillisenä
Vammaisten asumispalvelut	eur/päivä	2016 asti mtk ja vamm. asumispalvelut
Työ- ja päivätoiminta	eur/päivä	
Omaishoidontuki alle 65-v.	läpilaskutus	
Sosiaalityö ja muut tukitoimet	eur/asukas	
Toimeentuloturva	läpilaskutus	
Sosiaalityö ja työhön kuntoutus	eur/asukas	
Työmarkkinatuki	läpilaskutus	
Työpajat	eur/päivä	
Palveluliikenne	eur/tunti	2017 alkaen ajatut tunnit

Ikäihmistenpalvelut

Kotihoito	eur/tunti	suorite = asiakastunti
Ikäneuvola	eur/suorite	suorite = kotikäynti, ryhmä tai muu asiakaskontakti
Omaishoidon tuki	läpilaskutus	
Palveluasuminen	eur/suorite	suorite = asumisvuorokausi
Tehostettu palveluasuminen	eur/suorite	suorite = asumisvuorokausi

Terveyspalvelut

Avosairaanhoito	eur/käynti	kaikkien avosairaanhoidon käyntien yhteismäärä
Lääkärin vastaanotto	eur/käynti	lääkärin vastaanottokäyntien yhteismäärä
Neuvola	eur/käynti	
Sairaalaosasto	eur/hoitopäivä	
Suun terveydenhuolto	eur/käynti	hammaslääkärin, suuhygienistin ja hammashoitajan vastaanottokäyntien yhteismäärä

Vyörytettävät kulut on jaettu tehtäville kulujen, toteutuneen käytön tai käyttöarvion suhteessa.